

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกัน
ระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับ
ประโยชน์ส่วนรวม

เหตุผล

โดยที่การบริหารงานของรัฐจะต้องเป็นไปด้วยความโปร่งใส เปิดเผย
และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน ประกอบกับด้วยให้ประชาชนปราศจากความเคลื่อนแคลง
สงสัยในความซื่อสัตย์สุจริตและความรับผิดชอบของผู้มีหน้าที่ในการบริหารงานของรัฐ จึงสมควร
กำหนดหลักเกณฑ์ มาตรการ และกลไกในการป้องกันและปราบปรามการกระทำมิชอบเป็นการขัดกัน
ระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมให้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อป้องกัน
และขัดการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างเข้มงวด และเป็นการสอดคล้องกับหน้าที่ของรัฐ
ตามมาตรา ๖๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม
พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

พระราชบัญญัตินี้เมื่อทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบ อันจะเป็นประโยชน์ในการคุ้มครองประโยชน์ของรัฐและประโยชน์สาธารณะอื่น ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือหน่วยงานอื่นใดที่ดำเนินกิจการของรัฐตามกฎหมายและได้รับเงินอุดหนุนหรือเงินทรัพย์สินลงทุนจากรัฐ

“ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” หมายความว่า

(๑) นายกรัฐมนตรี

(๒) รัฐมนตรี

(๓) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๔) สมาชิกวุฒิสภา

(๕) ข้าราชการการเมืองอื่นนอกจาก (๑) และ (๒) ตามกฎหมายว่าด้วย
ระเบียบข้าราชการการเมือง

(๖) ข้าราชการรัฐสภาพ้ายการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ

ฝ่ายรัฐสภา

(๗) ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิก
สภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๘) เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่งอื่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

“กฎ” หมายความว่า พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง ข้อบัญญัติ
ท้องถิ่น ระเบียบ ข้อบังคับ หรือบทบัญญัติอื่นที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไป โดยไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับ
แก่กรณีใดหรือบุคคลใดเป็นการเฉพาะ

“คู่สมรส” หมายความรวมถึง ผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรส
กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

“ญาติ” หมายความว่า

(๑) ผู้บุพการีของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๒) ผู้สืบสันดานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๓) คู่สมรสของบุตรของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๔) พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๕) พี่น้องร่วมบิดาหรือร่วมมารดาเดียวกันของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๖) บุตรบุญธรรมหรือผู้รับบุตรบุญธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ทั้งนี้ ไม่ว่าจะมีความเกี่ยวพันโดยทางนิตินัยหรือพุตินัย

“โดยทุจริต” หมายความว่า เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย
สำหรับตนเองหรือผู้อื่น

“ประโยชน์อื่นได้อันอาจคำนวณเป็นเงินได้” หมายความรวมถึง

(๑) การปลดหนี้หรือการลดหนี้ให้เปล่า

(๒) การให้ยืมโดยไม่คิดดอกเบี้ย

(๓) การเข้าค้ำประกันโดยไม่คิดค่าธรรมเนียม

(๔) การให้ค่านายหน้าหรือค่าธรรมเนียมการเป็นตัวแทน

- (๔) การขายหรือการให้เช่าซื้อทรัพย์สินต่างๆ ว่ามูลค่าที่เป็นจริงตามที่ปรากฏในห้องตลาด
- (๕) การซื้อหรือการเช่าซื้อทรัพย์สินสูงกว่ามูลค่าที่เป็นจริงตามที่ปรากฏในห้องตลาด
- (๖) การให้ใช้สถานที่ ยานพาหนะ หรือทรัพย์สิน โดยไม่คิดค่าเช่าหรือค่าบริการ หรือคิดค่าเช่าหรือค่าบริการน้อยกว่าที่คิดแก่บุคคลอื่นโดยปกติทางการค้า
- (๗) การให้บริการโดยไม่คิดค่าบริการ หรือคิดค่าบริการน้อยกว่าที่คิดแก่บุคคลอื่นโดยปกติทางการค้า

- (๘) การให้ส่วนลดในสินค้าหรือทรัพย์สินที่จำหน่าย โดยให้ส่วนลดมากกว่า ที่ให้แก่บุคคลอื่นโดยปกติทางการค้า
- (๙) การให้เดินทาง หรือให้ขนส่งบุคคลหรือสิ่งของ โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย หรือคิดค่าใช้จ่ายน้อยกว่าที่คิดแก่บุคคลอื่นโดยปกติทางการค้า
- (๑๐) การจัดเลี้ยง การจดหมายหรือการบันเทิงอื่นให้ โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย หรือคิดค่าใช้จ่ายน้อยกว่าที่คิดแก่บุคคลอื่นโดยปกติทางการค้า
- (๑๑) การให้บริการวิชาชีพอิสระ เช่น แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล สถาปนิก วิศวกร กฎหมาย หรือบัญชี โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายหรือคิดค่าใช้จ่ายน้อยกว่าที่คิดแก่บุคคลอื่นโดยปกติทางการค้า
- (๑๒) การให้รางวัล
- (๑๓) การชำระเงินล่วงหน้าหรือการคืนเงินให้ในภายหลัง
- (๑๔) การอื่นใดซึ่งเป็นการกระทำที่ทำให้ผู้นั้นได้รับประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ หรือไม่ต้องออกค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด “ปกติประเพณีนิยม” หมายความว่า เทศกาลหรือวันสำคัญซึ่งอาจมีการให้ของขวัญกัน และให้หมายความรวมถึงโอกาสในการแสดงความยินดี การแสดงความขอบคุณ การต้อนรับ การแสดงความเสียใจ หรือการให้ความช่วยเหลือตามมารยาหาที่ถือปฏิบัติกันในสังคมด้วย “คณะกรรมการ ป.ป.ช.” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

มาตรา ๔ เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องปฏิบัติหน้าที่หรือกระทำการโดยยึดประโยชน์ ส่วนรวมของรัฐและประชาชนเป็นสำคัญ ต้องใช้อำนาจตามตำแหน่งหน้าที่ที่ตนมีอยู่โดยสุจริต และเที่ยงธรรม ต้องไม่กระทำการที่จะก่อให้เกิดความไม่เชื่อถือหรือความไม่ไว้วางใจในการปฏิบัติหน้าที่ และต้องไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

มาตรา ๕ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเข้ามีส่วนได้เสียไม่ว่าทางหรือทางอ้อม เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือบุคคลอื่น ซึ่งเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม แต่การใช้ตำแหน่งหน้าที่แทนหน่วยงานของรัฐเพื่อประโยชน์ของหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐสังกัดอยู่ มิให้ถือว่าเป็นการกระทำการตามมาตราหนึ่ง

การกระทำการย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมตามมาตรฐานคุณหนึ่งด้วย

- (๑) การกระทำการที่เกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เว้นแต่ที่กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในพระราชบัญญัตินี้

(๒) การกำหนดนโยบายหรือการเสนอหรือให้ความเห็นชอบร่างกฎหมายหรือร่างกฎ
ซึ่งเอื้อประโยชน์เป็นการเฉพาะต่อ กิจกรรมที่ตน คู่สมรส บุตร หรือบิดามารดา มีส่วนได้เสียเกินกว่า
ส่วนได้เสียตามปกติที่บุคคลทั่วไปมีอยู่ ในกรณีที่เป็นนิติบุคคล การเป็นหุ้นส่วนหรือลือหุ้นกิน
ร้อยละห้าของนิติบุคคลนั้นถือว่าเป็นการมีส่วนได้เสียเกินกว่าส่วนได้เสียตามปกติ เว้นแต่เป็นการ
ดำเนินการตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาหรือผู้กำกับดูแล

(๓) การใช้ข้อมูลภายนอกของรัฐที่ยังเป็นความลับอยู่ชั่วขณะได้รับหรือรู้จากการปฏิบัติ
ราชการ การปฏิบัติหน้าที่ หรือการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ โดยทุจริต

(๔) การริเริ่ม เสนอ จัดทำ หรือนุมัติโครงการของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐโดยทุจริต
หรือเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อตนเองหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดโดยเฉพาะไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม

(๕) การใช้ทรัพย์สินของหน่วยงานที่ตนสังกัดหรือที่ตนปฏิบัติหน้าที่อยู่ ไปเพื่อประโยชน์
ของตนหรือผู้อื่น เว้นแต่ได้รับอนุญาตโดยชอบด้วยกฎหมายหรือกฎ หรือทรัพย์สินนั้นมีราคาเล็กน้อย

(๖) การใช้ตำแหน่งหรืออำนาจหน้าที่ชั่วขณะมิอยู่โดยทุจริต ไปมีอิทธิพลต่อ
การตัดสินใจโดยอิสริยะในการใช้อำนาจตามตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐชั่วคราวตำแหน่งอื่น
ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด
ดังต่อไปนี้

(ก) อนุมัติ อนุญาต รับจดทะเบียน หรือออกคำสั่งทางปกครองอื่นที่ให้สิทธิ
ประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นเงินได้

(ข) ให้สัมปทาน ทำสัญญา หรือทำนิติกรรม อันเป็นการให้ประโยชน์แก่
บุคคลหนึ่งบุคคลใด

(ค) บรรจุ แต่งตั้ง เลื่อนเงินเดือน เลื่อนขั้นเงินเดือน โอน ย้าย ดำเนินการ
ทางวินัย หรือให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเนบบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลของเจ้าหน้าที่ของรัฐชั่วคราวตำแหน่งอื่น
ดังกล่าว พันจากตำแหน่งหรือพันจากการปฏิบัติหน้าที่

(ง) ไม่แจ้งความหรือไม่ร้องทุกข์เพื่อดำเนินคดีอาญา

(จ) ไม่ฟ้องคดี ไม่อุทธรณ์ ไม่ฎีกา ไม่ดำเนินคดี หรือไม่ดำเนินการอื่นใดเกี่ยวกับคดี
หรือให้ถอนคำร้องทุกข์ ให้ถอนฟ้อง ให้ถอนอุทธรณ์ หรือให้ถอนฎีกา ไม่ว่าจะเป็นคดีประเภทใด

(ฉ) ดำเนินกระบวนการพิจารณา ทำคำพิพากษา คำสั่ง คำนิจฉัย หรือคำชี้ขาด

(ช) ไม่บังคับทางปกครอง ไม่บังคับคดี หรือไม่บังคับตามคำชี้ขาด

การกระทำตามวรรคสอง (๒) (๓) และ (๔) ให้ใช้บังคับแก่ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง
ผู้บริหารระดับสูง และผู้อำนวยการกองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต และเจ้าหน้าที่ของรัฐตามที่คณะกรรมการฯ บัญญัติ

ให้นำความในวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับแก่คู่สมรสหรือบุตร
ของเจ้าหน้าที่ของรัฐชั่วคราวโดยอาศัยอิทธิพลของเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วย และในกรณีที่เจ้าหน้าที่
ของรัฐได้มีส่วนรู้เห็นเป็นใจหรืออินยอมด้วยในการกระทำของคู่สมรสหรือบุตรดังกล่าวหรือรู้แล้ว
เพิกเฉยมิได้ดำเนินการแก้ไข ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นรับโทษเช่นเดียวกับคู่สมรสหรือบุตรด้วย

ให้นำความในวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับแก่บุคคลซึ่งไม่ใช่บุคคล
ตามวรรคสี่และเป็นผู้กระทำโดยอาศัยอิทธิพลของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่ดำเนินการในลักษณะผู้ใช้
ผู้ถูกใช้ ผู้ร่วมดำเนินการ หรือผู้ได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่ของรัฐให้กระทำการตามวรรคหนึ่ง
และวรรคสองด้วย

เพื่อประโยชน์ในการบังคับใช้วรคสอง (๕) ให้คณะกรรมการรัฐมนตรี คณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา คณะกรรมการบริหารศาล องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ หรือหัวหน้าหน่วยงานอื่นของรัฐ จัดให้มีเรื่องเบียดว่าด้วยการอนุญาตให้ใช้ทรัพย์สินตามวรคสอง (๕) สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือกำกับดูแล ทั้งนี้โดยมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าระเบียบที่คณะกรรมการรัฐมนตรีกำหนด ระเบียบดังกล่าวอย่างน้อยต้องกำหนดในเรื่องทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

- (๑) ยานพาหนะ
- (๒) เครื่องมือสื่อสาร
- (๓) อาคารสถานที่
- (๔) วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องใช้ในสำนักงาน
- (๕) สิ่งสาธารณูปโภค

มาตรา ๖ บุคคลได้รับประโยชน์จากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ คู่สมรส หรือบุตรของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบุคคลอื่นตามมาตรา ๕ วรคห้า โดยรู้เห็นเป็นใจด้วย ในการกระทำดังกล่าว บุคคลนั้นต้องระหว่างไทยกับหนึ่งของไทยที่กำหนดไว้สำหรับความผิดตามมาตรา ๕

ในกรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้รับประโยชน์ตามวรคหนึ่ง โดยนิติบุคลดังกล่าว ไม่มีมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดนั้น นิติบุคคลนั้นต้องระหว่างไทยเข่นเดียวกับบุคคลตามวรคหนึ่ง และถ้าการรับประโยชน์ของนิติบุคคลเกิดจาก การรู้เห็นเป็นใจของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงาน ของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องระหว่างไทยเข่นเดียวกับบุคคลตามวรคหนึ่งด้วย

มาตรา ๗ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐรับของขวัญ ของที่ระลึก เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวนเป็นเงินได้ที่มีผู้มอบให้ในโอกาสที่เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติงาน ตามตำแหน่งหน้าที่ของตนหรือตามที่ได้รับมอบหมาย แม้ว่าผู้มอบจะระบุให้เป็นการส่วนตัวก็ตาม เว้นแต่เป็นสิ่งที่อาจได้รับตามกฎหมายหรือกฎ หรือเป็นสิ่งที่ได้รับตามจำนวนที่สมควรตามปกติ ประเพณีนิยมในการปฏิบัติหน้าที่ หรือเป็นการรับการให้ในลักษณะให้แก่บุคคลทั่วไป หรือตามที่คณะกรรมการฯ ประกำหนด

เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดตามวรคหนึ่งที่ตนไม่มีสิทธิได้รับ ต้องรายงานและส่งมอบสิ่งนั้นให้หน่วยงานที่ตนสังกัดในโอกาสแรกที่กระทำได้แต่ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับสิ่งนั้นไว้ และให้สิ่งนั้นตกเป็นของหน่วยงานของรัฐ โดยให้หัวหน่วยงานนั้น จัดทำบัญชีไว้เป็นหลักฐานและเก็บรักษาหรือจัดการสิ่งนั้น ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการฯ กำหนด

ให้นำความในวรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่คู่สมรสและญาติของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งได้รับของขวัญ ของที่ระลึก เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวนเป็นเงินได้เนื่องจาก การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ด้วยโดยอนุโลม ในกรณีที่คู่สมรสหรือญาติไม่มีสิทธิรับทรัพย์สินหรือประโยชน์ดังกล่าว ให้มีหน้าที่แจ้งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐทราบในโอกาสแรกที่กระทำได้แต่ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับสิ่งนั้นไว้ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการตามวรคสองต่อไป

มาตรา ๘ ในการนี้ที่มีพฤติการณ์ปราภูมิแก่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือมีการกล่าวหาว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้ใดมีพฤติการณ์ส่อว่ากระทำการความผิดตามมาตรา ๕ หรือมาตรา ๖ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ประกาศพุติการณ์ หรือมีการกล่าวหา ในกรณีที่มีความจำเป็นไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจขยายระยะเวลาออกไปได้ไม่เกินสามครั้ง ครั้งละไม่เกินหกสิบวัน แต่ต้องบันทึกเหตุผลและความจำเป็นในการขยายระยะเวลาทุกครั้งไว้ในสำเนา

ความในมาตรานี้ให้ใช้บังคับแก่ตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนในการกระทำการความผิด ตามมาตรา ๕ และมาตรา ๖ ด้วย

มาตรา ๙ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ยังไม่ถึงสองปี กระทำการดังต่อไปนี้

(๑) เป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงาน ลูกจ้าง ผู้รับจ้าง หรือดำรงตำแหน่งอื่น ในธุรกิจของเอกชนซึ่งเคยอยู่ภายใต้อำนาจหน้าที่ของตนในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี

(๒) รับเงินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากธุรกิจตาม (๑) เป็นพิเศษนอกเหนือไปจากที่ธุรกิจนั้นปฏิบัติต่อบุคคลอื่น ๆ ในกิจการงานตามปกติ

ตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.

ประกาศกำหนด

มาตรา ๑๐ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งพ้นจากตำแหน่งหรือออกจากราชการ หรือหน่วยงานของรัฐ กระทำโดยประการใด ๆ ให้ผู้อื่นล่วงรู้ความลับของทางราชการหรือหน่วยงาน ของรัฐซึ่งตนได้รับหรือรู้ในระหว่างการดำรงตำแหน่ง หรือใช้ความลับดังกล่าวไปโดยทุจริต เว้นแต่ ความนั้นมิได้เป็นความลับอีกด้วย

มาตรา ๑๑ เพื่อประโยชน์ในการรับหรือยับยั้งความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น แก่รัฐ ในกรณีที่สำนักงานอัยการสูงสุดตรวจร่างสัญญาของรัฐไม่ว่าจะเป็นสัญญาทางแพ่ง หรือสัญญาทางปกครอง เมื่อปราภูมิเหตุยื่นทราบเชื่อว่าสัญญาดังกล่าวกระทำการโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยทุจริตหรือมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมซึ่งอาจมีผล ทำให้รัฐเสียประโยชน์อย่างร้ายแรงหรือการทุจริตหรือการขัดกันระหว่างประโยชน์ดังกล่าวมีลักษณะ เป็นนัยสำคัญในการทำสัญญาดังกล่าว ให้สำนักงานอัยการสูงสุดแจ้งความเห็นไปยังหน่วยงานของรัฐ ซึ่งจะเป็นคู่สัญญาและหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นสังกัดอยู่ และให้เสนอร่างสัญญานั้นและแจ้ง ความเห็นต่อกองรัฐมนตรีหรือองค์กรที่มีอำนาจบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลหน่วยงานนั้น และคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

ในระหว่างการพิจารณาของกองรัฐมนตรีหรือองค์กรตามวรรคหนึ่ง ให้รับบุ การทำสัญญาว่าก่อนจนกว่ากองรัฐมนตรีหรือองค์กรดังกล่าวจะมีมติหรือสั่งให้ดำเนินการ อ้างหนึ่งอ้างใด

มาตรา ๑๒ สัญญาใดของรัฐไม่ว่าจะเป็นสัญญาทางแพ่งหรือสัญญาทางปกครอง ที่กระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการทำหรือให้ความเห็นชอบสัญญานั้นโดยทุจริต หรือมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม หากคู่สัญญา อีกฝ่ายหนึ่งรู้เห็นเป็นใจ หรือรู้หรือควรจะรู้ข้อเท็จจริงดังกล่าว และยังเข้าทำสัญญานั้น ให้สัญญา ดังกล่าวมีผลดังต่อไปนี้

(๑) เป็นโมฆะ หากการทุจริตหรือการขัดกันระหว่างประโยชน์ดังกล่าวมีผลทำให้ รัฐเสียประโยชน์อย่างร้ายแรงหรือการทุจริตหรือการขัดกันระหว่างประโยชน์ดังกล่าวมีลักษณะ เป็นัยสำคัญในการทำสัญญาดังกล่าว

(๒) ให้ดำเนินการตามสัญญาต่อไป หากสัญญานั้นเป็นประโยชน์แก่สาธารณะ และรัฐไม่เสียประโยชน์เกินสมควร ในกรณีนี้ ให้หน่วยงานของรัฐคู่สัญญามีอำนาจฝ่ายเดียวที่จะ แก้ไขเพิ่มเติมสัญญาเพื่อรักษาประโยชน์ของรัฐได้ ไม่ว่าคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม หากคู่สัญญานี้ได้รับความเสียหายให้หน่วยงานของรัฐชดใช้ค่าทดแทนที่เป็นธรรมแก่คู่สัญญานั้น แต่ไม่ตัดสิทธิหน่วยงานของรัฐที่จะเรียกร้องค่าเสียหายจากคู่สัญญาซึ่งรู้เห็นเป็นใจหรือรู้หรือควร จะรู้ในเรื่องดังกล่าวข้างต้น

(๓) กรณีตาม (๑) หรือ (๒) หากสัญญาส่วนหนึ่งส่วนใดมีลักษณะตาม (๑) และไม่ใช่ สาระสำคัญของสัญญาทั้งฉบับและอาจแยกออกจากส่วนที่ไม่เป็นโมฆะได้ ให้สัญญาส่วนนั้นเป็นโมฆะ กรณีตาม (๑) (๒) และ (๓) ย่อมไม่กระทบกระเทือนสิทธิที่ได้รับไปแล้วของ บุคคลภายนอกผู้สูงวัย

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ส่วนแล้วเห็นว่าสัญญาใดมีลักษณะตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยื่นคำร้องต่อศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นผู้พิจารณา และมีคำสั่งตามวรรคหนึ่ง และให้คำสั่งนั้นผูกพันคู่สัญญาและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย แต่กรณีตามวรรคหนึ่ง (๑) ให้ยื่นคำร้องภายในสองปีนับแต่วันทำสัญญา

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบว่าสัญญาใด มีลักษณะ ตามมาตรา ๑๒ ให้เสนอเรื่องไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยให้ถือว่าเอกสารและหลักฐานที่ผู้ว่าการ ตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบหรือจัดทำขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการได้ส่วนข้อเท็จจริง ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามมาตรา ๑๒ ต่อไป

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่สัญญาสัมปทานของรัฐ หรือสัญญาที่รัฐให้จัดทำบริการสาธารณะ หรือจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภคหรือแสงประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติทั้งหมดหรือบางส่วน มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเข้าลักษณะตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง ให้บุคคลดังต่อไปนี้มีสิทธิยื่นคำร้อง ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ขอให้ได้ส่วนข้อเท็จจริงเพื่อยืนยันคำร้องต่อศาลปกครองสูงสุด

(๑) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของห้องส่องสภา ซึ่งเข้าชื่อ รวมกันมีจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดสิบคน

(๒) ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งเข้าชื่อร่วมกันมีจำนวนไม่น้อยกว่าห้าพันคน

(๓) คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินซึ่งมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสาม ของกรรมการตรวจเงินแผ่นดินทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

(๔) ผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน

ลักษณะหรือประเภทของสัญญาของรัฐตามวรรคหนึ่ง และหลักเกณฑ์และวิธีการ
การเข้าข้อของผู้มีสิทธิเลือกตั้งตาม (๒) ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด
คำร้องตามวรรคหนึ่งด้วยมีหลักฐานชัดเจนเพียงพอที่จะดำเนินการได้ส่วนข้อเท็จจริงได้
เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.
ได้ส่วนข้อเท็จจริงให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน ถ้ามีความจำเป็นคณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจขยาย
ระยะเวลาออกไปได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวัน แต่ต้องบันทึกเหตุผลและความจำเป็น
ในการขยายระยะเวลาทุกครั้งไว้ในสำเนา ในกรณีที่ได้ส่วนข้อเท็จจริงแล้วมีมติด้วยคะแนนเสียง
ไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ว่ามีมูล ให้ยื่นคำร้องต่อศาลปกครองสูงสุด
ต่อไป

ให้นำความในมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับแก่สัญญาตามมาตราหนึ่ง
ด้วยโดยอนุโลม

การพิจารณาและวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดให้เป็นไปโดยรวดเร็วและเป็นธรรม
ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดกำหนด

ในระหว่างการได้ส่วนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือในระหว่าง
การพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด หากการดำเนินการตามสัญญาดังกล่าวอาจก่อให้เกิด
ความเสียหายต่อไป คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะยื่นคำร้องต่อศาลปกครองสูงสุดเพื่อมีคำสั่งระงับ
สัญญาของรัฐดังกล่าวไว้ชั่วคราวก่อนก็ได้

มาตรา ๑๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๕ ในกรณีที่คณะกรรมการของรัฐ
ตั้งต่อไปนี้ มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเข้าลักษณะตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง และการทุจริตหรือการขัดกัน
ระหว่างประโยชน์ดังกล่าวมีผลทำให้รัฐเสียประโยชน์อย่างร้ายแรงหรือการทุจริตหรือการขัดกัน
ระหว่างประโยชน์ดังกล่าวมีลักษณะเป็นนัยสำคัญในการทำโครงการดังกล่าว ให้นำมาตรา ๑๕
มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ให้ยื่นคำร้องต่อศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบในสองปี
นับแต่วันเริ่มโครงการ เพื่อสั่งให้ยุติโครงการหรือสั่งให้นำโครงการดังกล่าวกลับไปทบทวนใหม่เพื่อแก้ไขให้
รัฐไม่เสียประโยชน์ ทั้งนี้ ไม่กระทบต่อการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด

- (๑) โครงการตามมติคณะรัฐมนตรี
 - (๒) โครงการของราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาคซึ่งได้รับความเห็นชอบ
จากผู้มีอำนาจหน้าที่หรือได้รับการจัดสรรงบประมาณแล้ว
 - (๓) โครงการของราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งได้รับการจัดสรรงบประมาณแล้ว
 - (๔) โครงการของรัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือน่วยงานอื่นของรัฐ
ซึ่งคณะกรรมการของหน่วยงานนั้นได้ให้ความเห็นชอบแล้ว
 - (๕) โครงการอื่นของรัฐตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. และคณะกรรมการตรวจ
เงินแผ่นดินร่วมกับประกาศกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา
- ลักษณะหรือประเภทของโครงการตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) ให้เป็นไป
ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

มาตรา ๑๖ การพิจารณา การมีคำสั่ง และการอุทธรณ์คำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนก
คดีทุจริตและประพฤติมิชอบตามมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๕ ให้เป็นไปโดยรวดเร็วและเป็นธรรม
ทั้งนี้ ตามข้อบังคับของประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

มาตรา ๑๗ เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีหน้าที่กำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี และเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งดำเนินการตามหน้าที่ของตน ต้องแสดงข้อมูลดังต่อไปนี้ ต่อคณะกรรมการฯ

ป.ป.ช.

(๑) การดำเนินการตามหน้าที่ของตน

(๒) การดำเนินการตามหน้าที่ของตน

จะมีวัตถุประสงค์และสาเหตุที่มาแบ่งปันกันหรือไม่

(๓) การประกอบอาชีพหรือวิชาชีพอื่นนอกจากดำเนินการตามหน้าที่ของตน

(๔) กิจกรรมอื่นตามที่คณะกรรมการฯ ประกาศกำหนด

ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐแสดงรายได้ที่ได้จากการดำเนินการตามหน้าที่ของตน วิชาชีพหรือกิจกรรมอื่นตาม (๑)-(๒)-(๓) และ (๔) ด้วย

ในกรณีที่มีความเปลี่ยนแปลงของข้อมูลตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐแจ้ง ความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวให้คณะกรรมการฯ ทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบ ความเปลี่ยนแปลงนั้น

ดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่ง หลักเกณฑ์และวิธีการแสดงข้อมูล ตามวรรคหนึ่ง และการแจ้งความเปลี่ยนแปลงของข้อมูลตามวรรคสาม ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการฯ ประกาศกำหนด

มาตรา ๑๘ ให้คณะกรรมการฯ จัดให้มีหน่วยงานพิเศษขึ้นภายใต้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ โดยมีฐานะไม่ต่ำกว่าสำนักหรือเทียบเท่า และมีบุคลากรที่เพียงพอ กับภารกิจเพื่อรับผิดชอบในการกำกับดูแลและการบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้ ตลอดจนให้คำปรึกษาแนะนำแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม พระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการรณรงค์เสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อป้องกัน การกระทำความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

เพื่อประโยชน์แก่การป้องกันการกระทำความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่าง ประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ให้คณะกรรมการฯ จัดทำข้อกำหนดและคู่มือ การปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐรวมทั้งเอกชนตามพระราชบัญญัตินี้ และมีหน้าที่ตอบข้อหารือที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหารือว่าการกระทำที่หน่วยงาน ของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจะกระทำการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ ส่วนรวมตามพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ ทั้งนี้ โดยต้องตอบข้อหารือภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับ ข้อหารือ และจะปฏิเสธไม่ตอบข้อหารือ เพราะเหตุที่เรื่องนั้นยังไม่เกิดขึ้นไม่ได้

เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งกระทำการไปตามการตอบข้อหารือของคณะกรรมการฯ โดยสุจริต ย่อมไม่มีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๙ ให้คณะกรรมการฯ ดำเนินการได้ส่วนข้อเท็จจริงและวินิจฉัย การกระทำตามพระราชบัญญัตินี้โดยให้นำพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ คู่สมรสหรือบุตรของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบุคคลตามมาตรา ๕ วรรคท้า ผู้ได้กระทำการอันเป็นความผิดตามมาตรา ๕ ต้องระหว่างโภชนาคไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต้องระหว่างโภชนาคเท่าของโภชนาคกำหนดไว้ตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๒๑ เจ้าหน้าที่ของรัฐ คู่สมรสหรือญาติของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ได้มีปฏิบัติตามมาตรา ๗ โดยไม่แจ้งรายงานหรือหรือไม่ส่งมอบทรัพย์สินภายในเวลาที่กำหนด ต้องระหว่างโภชนาคไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๒ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ได้ฝ่าฝืนมาตรา ๘ ต้องระหว่างโภชนาคไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๓ ผู้ได้ฝ่าฝืนมาตรา ๑๐ ต้องระหว่างโภชนาคไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๔ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ได้จงใจไม่แสดงข้อมูล รายได้ หรือความเปลี่ยนแปลงของข้อมูลหรือรายได้ต่อคณะกรรมการ พ.ป.ช. ภายในเวลาที่มาตรา ๑๗ กำหนด หรือจงใจแสดงข้อเท็จจริงดังกล่าวด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ต้องระหว่างโภชนาคไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๕ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อยู่ในอำนาจของศาลซึ่งมีเขตอำนาจเหนืออุดตุทุจริตและประพฤติมิชอบ

มาตรา ๒๖ ประธานกรรมการ กรรมการ อนุกรรมการ พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือบุคคลที่คณะกรรมการ พ.ป.ช. มอบหมาย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ผู้ได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ต้องระหว่างโภชนาคสองเท่าของโภชนาคกำหนดได้สำหรับความผิดดังนี้

สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร สมาชิกกุลSIGA หรือสมาชิกของทั้งสองสภาพจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภาพ หรือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าสองหมื่นคน หรือคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน มีสิทธิเข้าซื้อกล่าวหาว่า กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติผู้ได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ โดยยื่นต่อประธานรัฐสภาพร้อมด้วยหลักฐานตามสมควร หากประธานรัฐสภาพเห็นว่ามีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำตามที่ถูกกล่าวหา ให้ประธานรัฐสภาพเสนอเรื่องไปยังประธานศาลฎีกา เพื่อตัดคดีผู้ได้ส่วนอิสระ ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยผู้ได้ส่วนอิสระ

มาตรา ๒๗ ในวาระเริ่มแรกมีให้นำบทบัญญัติตามมาตรา ๕ วรรคสอง (๕) มาใช้บังคับ จนกว่าจะมีระเบียบตามมาตรา ๕ วรรคหก

ให้ดำเนินการจัดให้มีระเบียบตามมาตรา ๕ วรรคหก ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ในกรณีที่หน่วยงานใดยังไม่ได้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้นำระเบียบที่ออกโดยคณะกรรมการตุรีมาใช้บังคับแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งอยู่ในบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลของหน่วยงานนั้นด้วยโดยอนุโลมจนกว่าจะได้มีการออกระเบียบนั้น

มาตรา ๒๘ มีให้นำบทบัญญัติตามมาตรา ๕ มาใช้บังคับแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ไปก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๙ ให้ประธานศาลฎีกา ประธานศาลปกครองสูงสุด และประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีผลเป็นการทั่วไป เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ เว้นแต่ประกาศตามมาตรา ๓ มาตรา ๕ มาตรา ๙ และประกาศกำหนดตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๑๗ ให้ใช้บังคับได้เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รับสนองพระราชโองการ

นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับ
การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม
พ.ศ.

สภาพขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศไทยได้เสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. และนายกรัฐมนตรีได้สั่งการให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาดำเนินการต่อไป สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตั้งกล่าว ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่การบริหารงานของรัฐจะต้องเป็นไปด้วยความโปร่งใส เปิดเผย และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน ประกอบกับต้องให้ประชาชนปราศจากความเคลือบแคลง สงสัยในความซื่อสัตย์สุจริตและความรับผิดชอบของผู้มีหน้าที่ในการบริหารงานของรัฐ จึงสมควร กำหนดหลักเกณฑ์ มาตรการ และกลไกในการป้องกันและปราบปรามการกระทำการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมให้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อป้องกัน และจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างเข้มงวด และเป็นการสอดคล้องกับหน้าที่ของรัฐ ตามมาตรา ๖๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคล กับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. มีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

๒.๑ บทนิยาม

กำหนดนิยาม “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” “หน่วยงานของรัฐ” “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” “กฎหมาย” “คู่สมรส” “ญาติ” “โดยทุจริต” “ประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้” “ปกติประเพณีนิยม” และ “คณะกรรมการ ป.ป.ช.” (ร่างมาตรา ๓)

๒.๒ การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

กำหนดหลักการของร่างพระราชบัญญัตฉบับนี้ โดยให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ ต้องปฏิบัติหน้าที่หรือกระทำการโดยยึดประโยชน์ส่วนรวมของรัฐและประชาชนเป็นสำคัญ สุจริต และเที่ยงธรรม ไม่กระทำการที่จะก่อให้เกิดความไม่เชื่อถือหรือความไม่ไว้วางใจ และไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม (ร่างมาตรา ๔)

๒.๓ การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม

กำหนดห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐ คู่สมรสหรือบุตรของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบุคคลอื่น โดยอาศัยอิทธิพลของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เข้ามีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมเพื่อประโยชน์

ของตนเองหรือบุคคลอื่นซึ่งเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม (ร่างมาตรา ๕)

๒.๔ กรณีบุคคลได้รับประโยชน์จากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ คู่สมรส หรือบุตรของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบุคคลอื่นตามมาตรา ๕ วรรคห้า

กำหนดโดยกรณีบุคคลได้รับประโยชน์จากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ คู่สมรสหรือบุตรของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบุคคลอื่นตามมาตรา ๕ วรรคห้า โดยรู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำการดังกล่าว (ร่างมาตรา ๖)

๒.๕ ของขวัญ ของที่ระลึก เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณ เป็นเงินได้ที่มีผู้มอบให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ

กำหนดห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐรับของขวัญ ของที่ระลึก เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ที่มีผู้มอบให้ในโอกาสที่เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติงาน ตามตำแหน่งหน้าที่ของตนหรือตามที่ได้รับมอบหมาย และกำหนดห้ามคู่สมรสและญาติของเจ้าหน้าที่ของรัฐรับของขวัญ ของที่ระลึก เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้เนื่องจาก การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วย ทั้งนี้ เว้นแต่เป็นสิ่งที่อาจได้รับตามกฎหมายหรือกฎ หรือเป็นสิ่งที่ได้รับตามจำนวนที่สมควรตามปกติประเพณีนิยมในการปฏิบัติหน้าที่ หรือเป็นการรับการให้ ในลักษณะให้แก่บุคคลทั่วไป หรือตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๗)

๒.๖ การได้ส่วนข้อเท็จจริงและวินิจฉัยการกระทำการความผิดของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

กำหนดระยะเวลาดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. สำหรับดำเนินการกับ เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้ได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริตในกรณีที่มีพฤติกรรมประพฤติแกล้งกรรมการ ป.ป.ช. หรือมีการกล่าวหาว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือผู้ใดมีพฤติกรรมส่อว่ากระทำการความผิดตามมาตรา ๕ หรือมาตรา ๖ (ร่างมาตรา ๘)

๒.๗ การห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ทำงานในธุรกิจของเอกชน

กำหนดห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ยังไม่ถึงสองปี เป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงาน ลูกจ้าง ผู้รับจ้าง หรือดำรงตำแหน่งอื่นในธุรกิจของเอกชน ซึ่งเคยอยู่ภายใต้อำนาจหน้าที่ของตนในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี และรับเงิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากธุรกิจของเอกชนดังกล่าวเป็นพิเศษนอกเหนือไป จากที่ธุรกิจนั้นปฏิบัติต่อบุคคลอื่น ๆ ในกิจการงานตามปกติ (ร่างมาตรา ๙)

๒.๘ การห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งพ้นจากตำแหน่งหรือออกจากราชการ หรือหน่วยงานของรัฐ กระทำการใด ๆ ให้ผู้อื่นล่วงรู้ความลับของทางราชการ หรือหน่วยงานของรัฐซึ่งตนได้รับหรือรู้ในระหว่างการดำรงตำแหน่ง หรือใช้ความลับดังกล่าวไปโดยทุจริต เว้นแต่ ความนั้นมิได้เป็นความลับอีกต่อไป (ร่างมาตรา ๑๐)

๒.๙ กรณีมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าร่างสัญญาของรัฐทำขึ้นโดยทุจริตหรือมีลักษณะ เป็นการขัดกันของผลประโยชน์

กำหนดกรณีที่สำนักงานอัยการสูงสุดตรวจร่างสัญญาของรัฐแล้วปรากฏเหตุ อันควรเชื่อว่าสัญญานี้ดังกล่าวกระทำการโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยทุจริตหรือมีลักษณะเป็นการขัดกัน

ระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมซึ่งอาจมีผลทำให้รัฐเสียประโยชน์อย่างร้ายแรง หรือการทุจริตหรือการขัดกันระหว่างประโยชน์ดังกล่าวมีลักษณะเป็นนัยสำคัญในการทำสัญญาดังกล่าว ให้สำนักงานอัยการสูงสุดแจ้งความเห็นไปยังหน่วยงานของรัฐซึ่งจะเป็นคู่สัญญาและหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นสังกัดอยู่ และให้เสนอร่างสัญญานั้นและแจ้งความเห็นต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี หรือองค์กรที่มีอำนาจบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลหน่วยงานนั้น และคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป ทั้งนี้ ในระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรีหรือองค์กร ดังกล่าว ให้รับงบการทำสัญญาไว้ก่อนจนกว่าคณะกรรมการรัฐมนตรีหรือองค์กรดังกล่าวจะมีมติหรือสั่งให้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด (ร่างมาตรา ๑)

๒.๑๐ ผลของสัญญาของรัฐที่กระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการทำหรือให้ความเห็นชอบสัญญานั้นโดยทุจริตหรือทำขึ้นโดยมีลักษณะเป็นการขัดกันของผลประโยชน์

กำหนดให้สัญญาของรัฐที่กระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการทำหรือให้ความเห็นชอบสัญญานั้นโดยทุจริตหรือมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคล กับประโยชน์ส่วนรวมให้มีผลเป็นโมฆะ หรือให้ดำเนินการตามสัญญาต่อไป หรือให้มีผลเป็นโมฆะ เฉพาะส่วน แล้วแต่กรณี และกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจได้ส่วนข้อเท็จจริงเพื่อยื่นคำร้องต่อศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นผู้พิจารณาและมีคำสั่งต่อไป (ร่างมาตรา ๑๒)

๒.๑๑ กรณีที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินตรวจพบว่าสัญญาได้ทำขึ้นโดยทุจริตหรือโดยมีลักษณะเป็นการขัดกันของผลประโยชน์ตามมาตรา ๑๒

กำหนดกรณีที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินตรวจพบว่าสัญญาได้มีลักษณะ ตามมาตรา ๑๒ ให้เสนอเรื่องไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยให้ถือว่าเอกสารและหลักฐานที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบหรือจัดทำขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการได้ส่วนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามมาตรา ๑๒ ต่อไป (ร่างมาตรา ๑๓)

๒.๑๒ การยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ขอให้ได้ส่วนข้อเท็จจริงเพื่อรับสัญญาสัมปทานของรัฐ หรือสัญญาที่รัฐให้จัดทำบริการสาธารณูปโภค หรือแสวงประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติทั้งหมดหรือบางส่วน

กำหนดบุคคลที่มีสิทธิยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ขอให้ได้ส่วนข้อเท็จจริง เพื่อยื่นคำร้องต่อศาลปกครองสูงสุด ในกรณีที่สัญญาที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเข้าลักษณะ ตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง เป็นสัญญาสัมปทานของรัฐ หรือสัญญาที่รัฐให้จัดทำบริการสาธารณูปโภค หรือจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภคหรือแสวงประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติทั้งหมดหรือบางส่วน และกำหนดระยะเวลาได้ส่วนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. รวมทั้งกำหนดเกี่ยวกับ การพิจารณาและวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด (ร่างมาตรา ๑๔)

๒.๑๓ การยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ขอให้ได้ส่วนข้อเท็จจริงเพื่อรับ โครงการของรัฐ

กำหนดให้นำกระบวนการตามมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลมกับโครงการ ของรัฐที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเข้าลักษณะตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง และการทุจริตหรือการขัดกันระหว่างประโยชน์ดังกล่าวมีผลทำให้รัฐเสียประโยชน์อย่างร้ายแรงหรือการทุจริตหรือการขัดกันระหว่างประโยชน์ดังกล่าวมีลักษณะเป็นนัยสำคัญในการทำโครงการดังกล่าว โดยในกรณี ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยื่นคำร้องต่อศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภายใน

สองปีนับแต่วันเริ่มโครงการ เพื่อสั่งให้ยุติโครงการหรือสั่งให้นำโครงการตั้งกล่าวกลับไปทบทวนใหม่ เพื่อแก้ไขให้รู้ไม่เสียประโยชน์ (ร่างมาตรา ๑๕)

๒.๑๔ กำหนดให้การพิจารณา การมีคำสั่ง และการอุทธรณ์คำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นไปโดยรวดเร็วและเป็นธรรม

กำหนดให้การพิจารณา การมีคำสั่ง และการอุทธรณ์คำสั่งของศาลอุทธรณ์ แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบตามมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๕ เป็นไปโดยรวดเร็วและเป็นธรรม ทั้งนี้ ตามข้อบังคับของประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา (ร่างมาตรา ๑๖)

๒.๑๕ การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องแสดงข้อมูลและรายได้จากการดำรงตำแหน่ง การประกอบอาชีพ วิชาชีพหรือกิจกรรมอื่น ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.

กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีหน้าที่ควบคุม ดูแล กำกับ ตรวจสอบ หรือดำเนินคดีและเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่งอื่น ต้องแสดงข้อมูลและรายได้จากการดำรงตำแหน่ง การประกอบอาชีพ วิชาชีพหรือกิจกรรมอื่น ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งนี้ รวมถึง ความเปลี่ยนแปลงของข้อมูลและรายได้ดังกล่าวด้วย (ร่างมาตรา ๑๗)

๒.๑๖ การจัดให้มีหน่วยงานพิเศษเพื่อรับผิดชอบในการกำกับดูแลและการบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้

กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. จัดให้มีหน่วยงานพิเศษขึ้นภายใต้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพื่อรับผิดชอบในการกำกับดูแลและการบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้ และกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. จัดทำข้อกำหนดและคู่มือการปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งเอกชน และมีหน้าที่ตอบข้อหารือที่หน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหารือเกี่ยวกับการกระทำที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๘)

๒.๑๗ กำหนดให้นำพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตมาใช้บังคับแก่การดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๑๙)

๒.๑๘ บทกำหนดโทษ

กำหนดโทษกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕ มาตรา ๗ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๗ (ร่างมาตรา ๒๐ ร่างมาตรา ๒๑ ร่างมาตรา ๒๒ ร่างมาตรา ๒๓ และร่างมาตรา ๒๔)

๒.๑๙ กำหนดให้บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อยู่ในอำนาจของศาลอาญาดีทุจริตและประพฤติมิชอบ (ร่างมาตรา ๒๕)

๒.๒๐ กำหนดกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกระทำการผิดตามพระราชบัญญัตินี้ต้องได้รับโทษหนักขึ้น (ร่างมาตรา ๒๖)

๒.๒๑ บทเฉพาะกาล

กำหนดให้นำบทบัญญัตามาตรา ๕ วรรคสอง (๕) มาใช้บังคับจนกว่าจะมีระเบียบตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง (ร่างมาตรา ๒๗) และกำหนดให้นำบทบัญญัตามาตรา ๙ มาใช้บังคับแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ไปก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒๘)

๒.๒๒ มาตรการรักษาการ

กำหนดให้ประธานศาลฎีกา ประธานศาลปกครองสูงสุด และประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ หันนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน (ร่างมาตรา ๒๙)

หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist)

ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ.

กฎหมายใหม่ แก้ไข/ปรับปรุง ยกเลิก
ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ สถาบันเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการกิจ

๑.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการกิจคืออะไร

กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมให้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เพื่อแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องใด

เพื่อแก้ไขปัญหาการกระทำอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๑.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำการกิจ

เพื่อให้การบริหารงานของรัฐเป็นไปด้วยความโปร่งใสและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน หากไม่ทำการกิจนี้จะมีผลประการใด

ประชาชนเกิดความเคลื่อนแคลลงลงสัยในความซื่อสัตย์สุจริตของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๑.๓ การดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์มีกิจทางเลือก มีทางเลือกอะไรบ้าง

มีทางเลือกสองทาง ได้แก่ การดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. และการดำเนินการตามหมวด ๙ ว่าด้วยการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

แต่ละทางเลือกมีข้อดีข้อเสียอย่างไร

	ข้อดี	ข้อเสีย
ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ.	<ul style="list-style-type: none">- ครอบคลุมรูปแบบของการขัดกันแห่งผลประโยชน์- เป็นการอนุวัติตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต- มีบทบัญญัติป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการขัดกันแห่งผลประโยชน์- ทันต่อสถานการณ์การขัดกันแห่งผลประโยชน์	<ul style="list-style-type: none">- เป็นเรื่องใหม่ที่อาจขัดต่อรูปแบบการยึดถือปฏิบัติบางประการ ทำให้อาจถูกต่อต้านจากผู้ที่กระทำการอันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์- เป็นเรื่องใหม่ที่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องยังไม่ทราบถึงรายละเอียด

	ข้อดี	ข้อเสีย
หมวด ๙ การขัดกันแห่งผลประโยชน์ ตามกฎหมายประกอบธุรกิจของรัฐที่ข้อกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต	- ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบถึงรายละเอียดของข้อกฎหมายอยู่แล้ว	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่ครอบคลุมรูปแบบของการขัดกันแห่งผลประโยชน์ - ไม่เป็นการอนุรักษ์ตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต - ไม่มีบทบัญญัติป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการขัดกันแห่งผลประโยชน์ - ไม่ทันต่อสถานการณ์การขัดกันแห่งผลประโยชน์

๑.๔ มาตรการที่บรรลุวัตถุประสงค์ของการกิจคืออะไร

เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์การใช้คุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

๑.๕ ภารกิจนี้จะแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องนี้ได้เพียงใด

เมื่อมีการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกระทำอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมที่ชัดเจนแล้ว เจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถใช้หลักเกณฑ์ดังกล่าวเป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติหน้าที่

๑.๖ ผลสัมฤทธิ์ของการกิจคืออะไร

ปัญหาการคอร์ปชั่นของเจ้าหน้าที่ของรัฐลดลง
ตัวชี้วัดความสัมฤทธิ์ของกฎหมายมีอย่างไร
ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ดีขึ้น

๑.๗ การทำภารกิจสอดคล้องกับพันธกรณีและความผูกพันตามหนังสือสัญญาที่ประเทศไทยมีต่อรัฐต่างประเทศหรือองค์กรระหว่างประเทศใด ในเรื่องใด

อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ ซึ่งประเทศไทยเข้าร่วมเป็นภาคี

การดำเนินการดังกล่าวจะเป็นผลดีหรือก่อให้เกิดภาระแก่ประเทศไทยหรือไม่ อย่างไร
การดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัตินี้จะส่งผลดีต่อเศรษฐกิจและสังคม การใช้จ่ายงบประมาณของรัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

๒. ผู้ทำการกิจ

๒.๑ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพ ต้นทุน และความคล่องตัวแล้ว เหตุใดจึงไม่ควรให้เอกชนทำการกิจนี้

กรณีตามร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นการกิจที่หน่วยงานของรัฐจะต้องเป็นผู้ทำเอง การกิจนี้ควรทำร่วมกับเอกชน หรือไม่ อย่างไร

การกิจนี้เป็นการทำหนดให้ก្មោម្យាយបញ្ជីតាមដឹកនាំ ให้กระทำการอันเป็นการខัดกันระหว่าง ประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งมีการทำความผิดให้มีโทษทางอาญา และอาจมีความเกี่ยวโยงกับผลประโยชน์ของภาคเอกชน การกิจนี้จึงไม่ควรทำร่วมกับเอกชน

๒.๒ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพและประโยชน์ที่จะเกิดแก่การให้บริการประชาชน ควรทำ การกิจนี้ร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ เพราะเหตุใด

ควรร่วมทำการกิจกับหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่และมีวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงาน คล้ายคลึงกัน เช่น สำนักงาน ป.ป.ท. สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และเกิดประโยชน์แก่การให้บริการประชาชน

๒.๓ การกิจดังกล่าวหากให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำ จะได้ประโยชน์แก่ประชาชนมากกว่าหรือไม่

การกิจดังกล่าวไม่สามารถให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำได้ เนื่องจากเป็นการกิจที่ต้องมี การใช้อำนาจเฉพาะของหน่วยงานที่มีการกิจด้านป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๓. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๓.๑ การจัดทำการกิจนี้มีความสอดคล้องกับเรื่องใด อย่างไร

- หน้าที่หลักของหน่วยงานของรัฐ (ตามการกิจพื้นฐาน (Function)) ในเรื่อง
- หน้าที่ของรัฐและแนวโน้มโดยภายในเรื่อง
- ยุทธศาสตร์ชาติ

(๑) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เรื่องการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(๒) ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓

- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในเรื่อง
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การเพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารจัดการในภาครัฐและธรรมาภิบาลในสังคมไทย
- แนวทางการปฏิรูปประเทศ ในเรื่อง การป้องกันและขัดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๓.๒ การทำการกิจนี้สามารถใช้มาตรการทางบริหารโดยไม่ต้องออกกฎหมายได้หรือไม่ ไม่ได้

ถ้าใช้มาตรการทางบริหารจะมีอุปสรรคอย่างไร

ไม่สามารถกำหนดโดยทางอาญาให้เหมาะสมกับความเสียหายที่เกิดจากการกระทำความผิดได้

๓.๓ ในการทำการกิจกรรม เหตุใดจึงจำเป็นต้องตรากฎหมายในขณะนี้
เพื่อให้เป็นไปตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดินของสภากับเคลื่อน
การปฏิรูปประเทศ

๓.๔ การใช้บังคับกฎหมายและระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

(ก) การใช้บังคับกฎหมาย

ต้องใช้บังคับพร้อมกันทุกท้องที่ทั่วประเทศ เนื่องจาก เพื่อให้เกิดความเท่าเทียม
ในการใช้บังคับกฎหมาย

ทยอยใช้บังคับเป็นท้องที่ ๆ ไป เนื่องจาก -

ใช้บังคับเพียงบางท้องที่ เนื่องจาก -

(ข) ระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

ใช้บังคับทันทีที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เนื่องจาก -

มีการทอดระยะเวลาในการบังคับใช้เป็นเวลาเท่าใด เพราะเหตุใด

มีการทอดระยะเวลาการบังคับใช้ ๑๕๐ วัน นับตั้งแต่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เนื่องจากต้องใช้เวลาในการเตรียมการและการออกกฎหมายอนุบัญญติ

กำหนดระยะเวลาการลื้นสุดไว้ด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด -

๓.๕ เหตุใดจึงไม่สมควรตราเป็นกฎหมายลักษณะอื่น เช่น ข้อบัญญัติท้องถิ่น

ต้องออกเป็นพระราชบัญญัติเพื่อให้มีผลใช้บังคับพร้อมกันทั่วประเทศ

๓.๖ ลักษณะการใช้บังคับ

ควบคุม กำกับ/ติดตาม (ข้ามไปข้อ ๓.๘) ส่งเสริม

ระบบผสม

เหตุใดจึงต้องใช้ระบบดังกล่าว

เพราะระบบกำกับและติดตาม มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับภารกิจของร่างพระราชบัญญัตินี้

๓.๗ การใช้ระบบอนุญาตในกฎหมาย

๓.๗.๑ เพราะเหตุใดจึงกำหนดให้ใช้ระบบอนุญาต หรือใช้ระบบอื่นที่มีผลเป็นการควบคุม
ไม่มีการใช้ระบบอนุญาตในกฎหมาย

๓.๗.๒ มีการกำหนดค่าธรรมเนียมการอนุญาตหรือไม่ ถ้ามี มีความจำเป็นอย่างไรคุ้มค่า
ต่อภาระที่เกิดแก่ประชาชนอย่างไร

๓.๗.๓ มีหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจในการอนุญาตหรือไม่ อย่างไร

๓.๗.๔ มีขั้นตอนและระยะเวลาที่แน่นอนในการอนุญาตหรือไม่

๓.๗.๕ มีการเปิดโอกาสให้อุทธรณ์การปฏิเสธคำขอ การให้ยื่นคำขอใหม่ หรือไม่ อย่างไร

๓.๗.๖ มีการต่ออายุการอนุญาตหรือไม่

มีการตรวจสอบก่อนการต่อใบอนุญาตหรือไม่

๓.๘ การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย

๓.๘.๑ กฎหมายที่จะตราขึ้นมีการใช้ระบบคณะกรรมการ หรือไม่ มีความจำเป็นอย่างไร
มีเพื่อทำหน้าที่กำกับติดตามและตรวจสอบ

๓.๘.๒ คณะกรรมการที่กำหนดขึ้นมีอำนาจซักข้อสัมภានกับคณะกรรมการอื่นหรือไม่
ไม่มีการกำหนดคณะกรรมการขึ้นใหม่ แต่ใช้คณะกรรมการตามกฎหมายที่มีอยู่เดิม
หากมีความซ้ำซ้อน จะดำเนินการอย่างไรกับคณะกรรมการอื่นนั้น

๓.๙.๓ องค์ประกอบของคณะกรรมการมีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือนายกรัฐมนตรี
หรือหัวหน้าส่วนราชการหรือไม่

เพราะเหตุใดจึงต้องกำหนดให้บุคคลดังกล่าวเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการ

๓.๙ มีกรอบหรือแนวทางการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่หรือไม่ อย่างไร

มีโดยแนวทางการใช้ดุลพินิจแต่ละเรื่องจะมีการกำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติ
หรือกฎหมายอนุบัญญัติอย่างชัดเจน ดังนี้

- (๑) กระบวนการพิจารณาจะดำเนินการในรูปแบบคณะกรรมการ เพื่อป้องกันการใช้ดุลพินิจ
โดยเจ้าหน้าที่เพียงคนเดียว
- (๒) มีการกำหนดกรอบระยะเวลาของการตีส่วนไว้ในกฎหมาย
- (๓) มีการกำหนดตำแหน่ง การกระทำ รูปแบบหรือลักษณะของโครงการที่ต้องดำเนินการตาม
กฎหมายไว้อย่างชัดเจนในรูปแบบกฎหมายลำดับรอง

๓.๑๐ ประเภทของโทษที่กำหนด

โทษทางอาญา

โทษทางปกครอง

ระบบผล

๓.๑๑ การกำหนดโทษทางอาญาจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายสัมฤทธิ์ผล เพราะเหตุใด
การกำหนดโทษทางอาญาเป็นการป้องปราบไม่ให้ผู้กระทำการผิดตามทฤษฎีการลงโทษ
เพื่อข่มขู่บังคับ

๓.๑๒ ความผิดที่กำหนดให้เป็นโทษทางอาญาเป็นความผิดที่มีความร้ายแรงอย่างไร
กำหนดเป็นโทษจำคุก โทษปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ

๔. ผลกระทบและความคุ้มค่า

๔.๑ การดำเนินการตามภารกิจในเรื่องนี้มีกฎหมายอื่นในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกัน
หรือไม่

มี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๔๒

๔.๒ ในกรณีที่มีกฎหมายขึ้นใหม่ เหตุใดจึงไม่ยกเลิก แก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมายในเรื่อง
เดียวกัน หรือทำนองเดียวกันที่มีอยู่

ร่างฯ ที่เสนอเป็นการยกร่างกฎหมายทั้งหมดที่คณะกรรมการเพิ่มเติมจากกฎหมายเดิม และขยายขอบเขตการบังคับใช้มาตรการให้ครอบคลุมยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังมีบทบาทการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานอื่น เช่น สำนักงานการตรวจสอบแผ่นดิน สำนักงานอัยการสูงสุด ทำให้ไม่สามารถเพิ่มเติมบทบัญญัติเข้าไปในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้

๕. ผลกระทบและความคุ้มค่า

๕.๑ ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย

เจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชน

- ผู้มีหน้าที่ตามร่างกฎหมายหรือที่จะได้รับผลกระทบจากการร่างกฎหมายนั้นโดยตรง
เจ้าหน้าที่ของรัฐ
- ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบจากการร่างกฎหมาย

๕.๒ ผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่บุคคลดังกล่าว

- ด้านเศรษฐกิจ

- เชิงบวก การดำเนินการตามกฎหมายนี้จะทำให้ปัญหาการทุจริตครองรัชชั่นลดลง
อันจะเป็นผลดีต่อระบบเศรษฐกิจและสังคม

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก ประชาชน

- เชิงลบ

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก

- ด้านอื่น ๆ

- เชิงบวก การดำเนินการตามกฎหมายนี้จะทำให้ระบบราชการเกิดความโปร่งใส

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก ประชาชน

- เชิงลบ การดำเนินการตามกฎหมายนี้อาจทำให้เกิดขั้นตอนการปฏิบัติราชการเพิ่มขึ้น ทำให้การปฏิบัติราชการของหน่วยงานเกิดความล่าช้า
 (สำนักงาน ป.ป.ช. เห็นว่าการดำเนินการตามกฎหมายนี้ไม่เป็นการเพิ่มขั้นตอนในการปฏิบัติราชการอันจะทำให้การปฏิบัติราชการเกิดความล่าช้า)
 ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชน

๕.๓ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลในเรื่องไดบังที่ต้องถูกจำกัด

สิทธิบางประการของบุคคลถูกจำกัด เช่น สิทธิในการเข้าเป็นคู่สัญญา หรือการมีส่วนได้เสียในสัญญา และสิทธิในการรับทรัพย์สินจากผู้อื่น

การจำกัดนั้นเป็นการจำกัดเท่าที่จำเป็นหรือไม่ - อย่างไร

การกระทำที่ถูกจำกัดสิทธิเป็นการกระทำที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งจะนำไปสู่การใช้ดุลพินิจที่ไม่เที่ยงตรงของเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมถึงการนำไปสู่การทุจริตคอร์รัปชันอันจะส่งผลเสียต่อผลประโยชน์ของรัฐ การจำกัดสิทธิของบุคคลดังกล่าวจึงกระทำไปเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อรักษาประโยชน์สาธารณะ

๕.๔ ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

๕.๔.๑ ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นเพียงใด และเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนมากน้อยเพียงใด

การป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์ย่อมเป็นการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันไปในตัวด้วย หากการทุจริตคอร์รัปชันลดลงย่อมทำให้การใช้งบประมาณของรัฐเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมทำให้การดำรงชีวิตของประชาชนดีขึ้น นอกจากนี้ การป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์ย่อมเป็นการลดการเรียกร้องผลประโยชน์จากเจ้าหน้าที่ของรัฐ ย่อมทำให้ประชาชนได้รับความสะดวกในการติดต่อราชการได้มากขึ้น

๕.๔.๒ เศรษฐกิจหรือสังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้เพียงใด

การป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์ย่อมเป็นการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันไปในตัวด้วย หากการทุจริตคอร์รัปชันลดลงย่อมทำให้การใช้งบประมาณของรัฐเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมทำให้เศรษฐกิจและสังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน

การประกอบกิจการเป็นไปโดยสะดวกหรือลดต้นทุนของผู้ประกอบการได้มากน้อยเพียงใด

การป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์ย่อมเป็นการลดการเรียกร้องผลประโยชน์จากเจ้าหน้าที่ของรัฐ ย่อมทำให้ผู้ประกอบการทำกิจการได้โดยสะดวก และทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ดุลพินิจแก่ผู้ประกอบการได้อย่างเที่ยงตรง

ยกเว้นด้วยความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้มากน้อย เพียงใด

เมื่อผู้ประกอบการมีความสามารถในการแข่งขันกับผู้ประกอบการต่างประเทศ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับผู้ประกอบการต่างประเทศ

และส่งเสริมการวิจัยและพัฒนามากน้อยเพียงใด
ไม่เป็นการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาโดยตรง แต่หากกฎหมายมีผลบังคับใช้
อาจทำให้มีผู้วิจัยถึงผลของการขัดกันแห่งผลประโยชน์ที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ
และประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

๕.๔.๓ เสริมสร้างประสิทธิภาพหรืออนุวัตกรรมในการปฏิบัติราชการอย่างไร

เป็นการสร้างค่านิยมใหม่ในการปฏิบัติราชการ โดยการแยกแยะประโยชน์
ส่วนบุคคลออกจากประโยชน์ส่วนรวม ไม่ใช่นำจิตในตำแหน่งหน้าที่ราชการก่อให้เกิดประโยชน์
แก่ตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ ย่อมทำให้การปฏิบัติราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

สามารถลงงบประมาณแผ่นดินได้มากน้อยเพียงใด

ไม่เป็นการลดงบประมาณแผ่นดินโดยตรง แต่การลดการขัดกันแห่งผลประโยชน์
และการทุจริตคอร์รัปชันย่อมเป็นการลดงบประมาณแผ่นดินได้โดยอ้อม

๕.๔.๔ วิธีการและระยะเวลาประเมินผลสัมฤทธิ์ ตลอดจนประโยชน์ที่ประชาชน และสังคมจะได้รับ ได้แก่

ประเมินผลสัมฤทธิ์จากค่าตัวชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย

๕.๕ ความยุ่งยากที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎหมาย

การดำเนินการตามกฎหมายนี้อาจทำให้เกิดขั้นตอนการปฏิบัติราชการเพิ่มขึ้นทำให้
การปฏิบัติราชการของหน่วยงานเกิดความล่าช้า

(สำนักงาน ป.ป.ช. เห็นว่าการดำเนินการตามกฎหมายนี้ไม่ได้ก่อขั้นตอนการปฏิบัติราชการ
เพิ่มขึ้น แต่อาจเกิดความยุ่งยากล่าช้าหากโครงการถูกอยู่ในระหว่างการระงับสัญญาตามมาตรา ๑๑
และมาตรา ๑๙)

๕.๖ ความคุ้มค่าของภารกิจเมื่อคำนึงถึงงบประมาณที่ต้องใช้ ภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นกับ ประชาชนและการที่ประชาชนจะต้องถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ

ภารกิจมีความคุ้มค่าเนื่องจาก

๑) ภารกิจนี้ไม่มีงบประมาณที่ต้องใช้เพิ่มเติม เนื่องจากเป็นการใช้งานเจ้าหน้าที่ของ
หน่วยงานที่มีอยู่แล้วในปัจจุบัน

๒) ไม่ก่อภาระหน้าที่แก่ประชาชน หากแต่ก่อสิทธิแก่ประชาชนในการร้องขอให้หน่วยงานที่
เกี่ยวข้องทำการตรวจสอบโครงการที่อาจดำเนินการโดยขัดกันแห่งผลประโยชน์หรือโดยทุจริต

๓) ประชาชนไม่ถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพแต่อย่างใด อาจมีเจ้าหน้าที่ของรัฐบางกลุ่มถูกจำกัด
สิทธิในการกระทำการขัดกันแห่งผลประโยชน์

๖. ความพร้อมของรัฐ

๖.๑ ความพร้อมของรัฐ

(ก) กำลังคนที่คาดว่าต้องใช้

โครงสร้างและอัตรากำลังอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดย
อัตรากำลังที่คาดว่าต้องใช้ประมาณ ๑๐๐ คน แบ่งเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ต่อส่วนตาม

พระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ.
ประมาณ ๕๐ คน และหน่วยงานที่ทำหน้าที่ป้องกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ประมาณ ๕๐ คน

(ข) คุณวุฒิและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นต้องมี

เจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ที่มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางนิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ หรือสาขาวิชานักที่มีประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่

(ค) งบประมาณที่คาดว่าต้องใช้ในระยะห้าปี โดยแยกเป็นงบดำเนินงานและงบลงทุน

งบประมาณที่คาดว่าต้องใช้ในระยะห้าปี รวมทั้งสิ้น ๒๘ ล้านบาท แบ่งเป็น

งบดำเนินงาน เช่น ค่าตอบแทน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าเช่าบ้าน ค่าตอบแทนพยาน ค่าจ้างเหมาบริการ ค่าวัสดุ ค่าซ่อมแซมวัสดุครุภัณฑ์ ค่าสาธารณูปโภค ค่ารับรองและพิธีการ ค่าประกันสังคม ค่าประกันภัยรถยนต์ส่วนกลาง ค่าประชาสัมพันธ์ ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ฯลฯ

- หน่วยงานที่ทำหน้าที่ได้ส่วน ๑๐ ล้านบาท

- หน่วยงานป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

๑๕ ล้านบาท

งบลงทุน เช่น ค่าครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ ค่าครุภัณฑ์อุปกรณ์สำนักงาน ค่าครุภัณฑ์รถยนต์ ฯลฯ

- หน่วยงานที่ทำหน้าที่ได้ส่วน ๒ ล้านบาท

- หน่วยงานป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

๒ ล้านบาท

๖.๒ ในกรณีที่เป็นร่างกฎหมายที่มีผลต่อการจัดตั้งหน่วยงานหรืออัตรากำลัง มีความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการกำหนดอัตรากำลังและงบประมาณ หรือไม่ อย่างไร

ต้องรอความเห็นจากการพิจารณาของคณะกรรมการโครงสร้างสำนักงาน ป.ป.ช.

๖.๓ วิธีการที่จะให้ผู้อยู่ภายนอกเข้าใจและพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย

วิธีการสร้างความรับรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนผู้อยู่ภายนอกให้กฎหมาย

จะจัดให้มีการเผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่อสารมวลชน เว็บไซต์ สื่อสิ่งพิมพ์ และเอกสารต่างๆ

การเข้าถึงข้อมูลของประชาชน

จะจัดให้มีช่องทางในการเผยแพร่และรับฟังความเห็นจากประชาชนอย่างกว้างขวาง โดยการเผยแพร่ในเว็บไซต์ สื่อสิ่งพิมพ์ และเอกสารต่าง ๆ รวมถึงการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในระดับพื้นที่

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

๗.๑ มีหน่วยงานอื่นใดที่ปฏิบัติภารกิจช้าช่อนหรือใกล้เคียงกันหรือไม่ มีข้อเสนอแนะในการดำเนินการกับหน่วยงานนั้นอย่างไร

ไม่มีหน่วยงานที่ปฏิบัติภารกิจช้าช่อน แต่มีหน่วยงานที่ปฏิบัติภารกิจใกล้เคียง คือ สำนักงาน ป.ป.ท. และสำนักงานการตรวจสอบแผ่นดิน มีข้อเสนอแนะให้ร่วมกันปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายนี้ เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

๗.๒ มีความเกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

มีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงาน มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานในแง่ของการเฝ้าระวัง ป้องกันไม่ให้เกิดการขัดกันแห่งผลประโยชน์

๗.๓ มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

มีการบูรณาการทำงานร่วมกันระหว่างสำนักงาน ป.ป.ท. และสำนักงานการตรวจสอบแผ่นดิน

๗.๔ ผู้รักษาการตามกฎหมาย ได้แก่ ประธานศาลฎีกา ประธานศาลปกครองสูงสุด และประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

การกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายเนื่องจาก
เนื่องจากต้องมีการออกกฎหมายลำดับรองโดยผู้รักษาการตามกฎหมาย

๘. วิธีการทำงานและตรวจสอบ

๘.๑ ระบบการทำงานที่กำหนดสอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือไม่

- เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- เกิดผลลัพธ์ต่อการกิจของรัฐ
- มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงการกิจของรัฐ
- ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
- ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

๘.๒ การเปิดเผยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

**๘.๒.๑ ในกฎหมายมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ในเรื่องใดบ้าง แต่ละขั้นตอนใช้เวลาในการดำเนินการเท่าใด**

มีการกำหนดขั้นตอนของการดำเนินการในเรื่องการตีส่วนและขอให้ศาลมีคำสั่ง
ให้สัญญาทางแพ่งและสัญญาทางปกครองเป็นโมฆะ และกำหนดระยะเวลาการตีส่วนไว้ที่เก้าสิบวัน

ในมาตรา ๑๔ และมีการกำหนดขั้นตอนการตอบข้อหารือจากเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐ โดยกำหนดระยะเวลาการตอบข้อหารือไว้ที่หกสิบวันในมาตรา ๑๕

๔.๒.๒ หากมีการใช้ดุลพินิจ การใช้ดุลพินิจสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล และหลักนิติธรรม อย่างไร

(๑) การใช้ดุลพินิจโดยสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นการใช้ดุลพินิจโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายที่บัญญัติไว้เท่าที่จำเป็น อำนาจดังกล่าวเป็นอำนาจที่รัฐธรรมนูญให้การรับรองว่าสามารถกระทำได้ การใช้ดุลพินิจในการจำกัดสิทธิของบุคคลเป็นไปเพียงเพื่อความจำเป็นเท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะจากการขัดกันแห่งผลประโยชน์

(๒) การใช้ดุลพินิจของศาลเป็นการใช้อำนาจตุลาการตามหลักการแบ่งแยกอำนาจที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

การใช้ดุลพินิจของทั้งสององค์กรสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลและหลักนิติธรรม มีการตรวจสอบถ่วงดุลตามหลักการแบ่งแยกอำนาจ และได้รับการรับรองตามรัฐธรรมนูญ

๔.๒.๓ ในการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ใช้หลักกระจายอำนาจ หรือมอบอำนาจเพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการที่สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ อย่างไร

ไม่ได้ใช้หลักการกระจายอำนาจ และใช้หลักการมอบอำนาจกล่าวคือ คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมอบอำนาจให้พนักงานได้ส่วนหรืออนุกรรมการในการปฏิบัติหน้าที่ บางประการ เพื่อให้เกิดความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

๔.๓ มีระบบการตรวจสอบและความอำนวยอย่างไรบ้าง

๔.๓.๑ มีระบบการตรวจสอบการปฏิบัติงานภายใต้หรือไม่ อย่างไร

สำนักงาน ป.ป.ช. มีระบบการตรวจสอบการปฏิบัติงานภายใต้ โดยกลุ่มตรวจสอบภายใน

๔.๓.๒ มีกระบวนการร้องเรียนจากบุคคลภายนอกหรือไม่ อย่างไร

กระบวนการร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. กระทำได้โดยการร้องเรียนกับผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ผู้นั้น ส่วนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีกลไกการตั้งผู้ใต้ส่วนอิสระในการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๓๖ ซึ่งถือเป็นการคุ้มครองอำนาจจากฝ่ายนิติบัญญัติ

๕. การจัดทำกฎหมายลำดับรอง

๕.๑ สำนักงาน ป.ป.ช.

มาตรา	กำหนดเวลา
มาตรา ๓ บทนิยามคำว่า “ผู้ดำเนินการตำแหน่งทางการเมือง” (๙) กำหนดให้ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐบางตำแหน่ง ให้เป็นผู้ดำเนินการตำแหน่งทางการเมืองตามพระราชบัญญัตินี้	ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕๐ วันนับแต่วันประกาศพระราชนูญติในราชกิจจานุเบกษา

มาตรการ	กำหนดเวลา
มาตรการ ๓ บทนิยามคำว่า “ประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้” (๑๕) กำหนดให้การกระทำใดเป็น “ประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้” ตามพระราชบัญญัตินี้	ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันประกาศพระราชนูญัติในราชกิจจานุเบกษา
มาตรการ ๔ วรรคสาม กำหนดตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ห้ามเข้ามีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือบุคคลอื่น ซึ่งเป็นการขัดกันระหว่างผลประโยชน์	ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันประกาศพระราชนูญัติในราชกิจจานุเบกษา
มาตรการ ๕ วรรคหก กำหนดหลักเกณฑ์การใช้ทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. และจัดให้มีคณะกรรมการเพื่อพิจารณาการใช้ทรัพย์สินด้วย	ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๘๐ วันนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีออกระเบียบ
มาตรการ ๗ วรรคหนึ่ง กำหนดหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ	ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันประกาศพระราชนูญัติในราชกิจจานุเบกษา
มาตรการ ๗ วรรคสอง กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดทำบัญชีการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับมาโดยไม่มีสิทธิ รายละเอียดของบัญชีดังกล่าว ระยะเวลาในการจัดทำบัญชีดังกล่าว และคณะกรรมการที่ทำหน้าที่พิจารณาวิธีการเก็บรักษาหรือจัดการทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นได้	ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันประกาศพระราชนูญัติในราชกิจจานุเบกษา
มาตรการ ๙ กำหนดตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐบางตำแหน่งซึ่งพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ยังไม่ถึงสองปี ที่ห้ามเป็นกรรมการที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงาน ลูกจ้าง ผู้รับจ้าง หรือดำรงตำแหน่งอื่นในธุรกิจของเอกชนซึ่งเคยอยู่ภายใต้อำนาจหน้าที่ของตนในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี รวมถึงห้ามรับเงินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากธุรกิจที่ตนมีอำนาจหน้าที่ดังกล่าว เป็นพิเศษ	ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันประกาศพระราชนูญัติในราชกิจจานุเบกษา
มาตรการ ๑๔ วรรคสอง กำหนดลักษณะหรือประเภทของสัญญาซึ่งอาจถูกยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อให้สวนข้อเท็จจริงเพื่อยืนยันคำร้องต่อศาลปกครองสูงสุดได้	ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันประกาศพระราชนูญัติในราชกิจจานุเบกษา
มาตรการ ๑๔ วรรคสอง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเข้าชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าห้าพันคน เพื่อยืนยันคำร้องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้สวนสัญญาทางปกครอง	ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันประกาศพระราชนูญัติในราชกิจจานุเบกษา
มาตรการ ๑๕ วรรคหนึ่ง (๕) กำหนดลักษณะหรือประเภทของโครงการอื่นของรัฐที่อาจถูกยื่นคำร้องต่อศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภายในสองปีนับแต่วันเริ่มโครงการเพื่อสั่งให้ยุติโครงการหรือสั่งให้นำโครงการดังกล่าวกลับไปทบทวนใหม่ โดยกำหนดร่วมกับคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน	ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันประกาศพระราชนูญัติในราชกิจจานุเบกษา

มาตรการ	กำหนดเวลา
มาตรการ ๑๕ วาระสอง กำหนดลักษณะหรือประเภทของโครงการที่อาจถูกยื่นคำร้องต่อศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภายในสองปีบังแต่วันเริ่มโครงการเพื่อส่งให้ยุติโครงการหรือส่งให้นำโครงการดังกล่าวกลับไปทบทวนใหม่	ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๙๐ วันนับแต่วันประกาศพระราชนูญติในราชกิจจานุเบกษา
มาตรการ ๑๗ (๔) กำหนดกิจกรรมอื่นซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีหน้าที่กำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดีต้องยื่นข้อมูลแสดงรายได้ที่เกิดจากกิจกรรมดังกล่าว	ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๙๐ วันนับแต่วันประกาศพระราชนูญติในราชกิจจานุเบกษา
มาตรการ ๑๗ วาระสาม กำหนดตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐบางตำแหน่งให้มีหน้าที่ยื่นแสดงข้อมูลตามมาตรา ๑๗ ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.	ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๙๐ วันนับแต่วันประกาศพระราชนูญติในราชกิจจานุเบกษา
มาตรการ ๑๗ วาระสี่ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นแสดงข้อมูลเกี่ยวกับการดำรงตำแหน่งอื่นและแจ้งความเปลี่ยนแปลงข้อมูลตามมาตรา ๑๗	ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๙๐ วันนับแต่วันประกาศพระราชนูญติในราชกิจจานุเบกษา

๙.๒ สำนักงานศาลยุติธรรม

มาตรการ	กำหนดเวลา
มาตรการ ๑๖ กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณา การมีคำสั่งและการอุทธรณ์คำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบว่าสัญญาทางแพ่งที่กระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการทำหรือให้ความเห็นชอบสัญญานั้นโดยทุจริต หรือมีลักษณะอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม มีผลเป็นโมฆะ หรือให้ดำเนินการตามสัญญาต่อไปหรือเป็นโมฆะบางส่วน	ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่พระราชนูญติใช้บังคับ
มาตรการ ๑๖ กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณา การมีคำสั่งและการอุทธรณ์ของศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบในการสั่งยุติโครงการของรัฐ หรือให้ทบทวนโครงการดังกล่าว เพื่อแก้ไขให้รัฐไม่เสียประโยชน์ในกรณีที่มีเหตุอันควรเขื่อยได้ว่าเข้าลักษณะตามมาตรา ๑๒ วาระหนึ่ง และมีผลทำให้รัฐเสียผลประโยชน์อย่างร้ายแรง หรือมีลักษณะเป็นนัยสำคัญ	ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่พระราชนูญติใช้บังคับ
มาตรการ ๔ วาระหก กำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาตให้ใช้ทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่ในสำนักงานศาลยุติธรรม	ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีออกระเบียบ

๙.๓ สำนักงานศาลปกครอง

มาตรการ	กำหนดเวลา
มาตรการ ๕ วรรคหก กำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาตให้ใช้ทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่สำนักงานศาลปกครอง	ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๘๐ วันนับแต่วันที่คณะกรรมการเบียบ
มาตรการ ๑๕ วรรคหก กำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาและมีคำสั่งของศาลปกครองว่า สัญญาสัมปทาน หรือสัญญาที่รัฐให้จัดทำบริการสาธารณะ หรือจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภคหรือแสงประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติทั้งหมดหรือบางส่วน อันมีเหตุควรเชื่อได้ว่าเข้าลักษณะตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง มีผลเป็นโมฆะ หรือให้ดำเนินการตามสัญญาต่อไป หรือเป็นโมฆะบางส่วน	ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๑๐. การรับฟังความคิดเห็น

มีการรับฟังความคิดเห็น

ไม่ได้รับฟังความคิดเห็น

รายละเอียดของการรับฟังความคิดเห็น ปรากฏตามสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นแนบท้าย

อนึ่ง เนื่องจากสำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานศาลปกครอง และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่สำนักงานเลขานุการของผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ดังนั้น ข้อมูลที่ชี้แจงตามข้อ ๖ เกี่ยวกับความพร้อมของรัฐ และข้อ ๘ เกี่ยวกับการจัดทำกฎหมายลำดับร่าง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานศาลปกครอง และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จึงได้ร่วมกันจัดทำคำชี้แจงตามที่หน่วยงานดังกล่าวได้แจ้งมา

ขอรับรองว่าการเสนอเรื่องพระราชบัญญัติได้ดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรีฯ และระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่อง ต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีฯ แล้ว

(นายวรรณชัย บุญบำรุง)

รองเลขาธิการฯ ปฏิบัติราชการแทน

เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา

วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐

(นายสรรเสริญ พลเจียก)

เลขานุการคณะกรรมการป้องกัน

และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐

กองกฎหมายกระบวนการยุติธรรม
ฝ่ายกฎหมายกระบวนการยุติธรรมทางอาญา
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๗๘๐๐-๕ ต่อ ๒๒๑๕ (นายวรากร)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๒๗๐๑

สำนักมาตรฐานการป้องกันการทุจริต
โทร. ๐ ๒๕๒๘ ๔๘๐๐ ต่อ ๕๘๐๓ (นางศรีติราดา)
โทรสาร ๐ ๒๕๒๘ ๔๘๐๐ ต่อ ๕๘๐๓

แผนในการจัดทำกฎหมายลำดับร่อง
(ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ.)
หน่วยงานผู้รับผิดชอบ : สำนักงาน ป.ป.ช.

ลำดับ	กฎหมายลำดับร่อง	สาระสำคัญ	ระยะเวลา
๑	ร่างประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้ดำเนินคดีแทนเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้ดำเนินคดีแทนเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. (ออกตามความในมาตรา ๓ วรรคสาม (๔))	กำหนดให้ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐบางตำแหน่ง เป็นผู้ดำเนินคดีแทนเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ตามพระราชบัญญัตินี้	ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันประกาศพระราชบัญญัติในราชกิจจานุเบกษา
๒	ร่างประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดการกระทำการอื่นใดซึ่งเป็นประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นราคางานได้ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. (ออกตามความในมาตรา ๓ วรรคสาม (๕))	กำหนดให้การกระทำการอื่นใดซึ่งเป็น “ประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้” ตามพระราชบัญญัตินี้	ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันประกาศพระราชบัญญัติในราชกิจจานุเบกษา
๓	ร่างประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ห้ามมิให้เข้ามีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือบุคคลอื่นเพิ่มเติม ตามมาตรา ๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. (ออกตามความในมาตรา ๕ วรรคสาม)	กำหนดตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ห้ามเข้ามีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือบุคคลอื่น ซึ่งเป็นการขัดกันระหว่างผลประโยชน์	ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันประกาศพระราชบัญญัติในราชกิจจานุเบกษา
๔	ร่างระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่าด้วยการใช้ทรัพย์สินภายใต้สำนักงาน ป.ป.ช. (ออกตามความในมาตรา ๕ วรรคหก)	กำหนดหลักเกณฑ์การใช้ทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. และจัดให้มีคณะกรรมการเพื่อพิจารณาการใช้ทรัพย์สินด้วย	ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่คณะกรรมการรับทราบต่อรองเป็นไป
๕	ร่างประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. (ออกตามความในมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง)	กำหนดหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ	ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันประกาศพระราชบัญญัติในราชกิจจานุเบกษา

ลำดับ	กฎหมายสำคัญ	สาระสำคัญ	ระยะเวลา
๖	ร่างระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดทำบัญชีไว้เป็นหลักฐานและการเก็บรักษาหรือจัดการทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับมาโดยไม่มีสิทธิ รายละเอียดของบัญชีดังกล่าว ระยะเวลาในการจัดทำบัญชีดังกล่าว และคณะกรรมการที่ทำหน้าที่พิจารณาวิธีการเก็บรักษาหรือจัดการทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด	กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดทำบัญชีการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับมาโดยไม่มีสิทธิ รายละเอียดของบัญชีดังกล่าว ระยะเวลาในการจัดทำบัญชีดังกล่าว และคณะกรรมการที่ทำหน้าที่พิจารณาวิธีการเก็บรักษาหรือ	ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕๐ วันนับแต่วันประกาศพระราชบัญญัติในราชกิจจานุเบกษา
๗	ร่างประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งต้องห้ามมิให้กระทำการตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. (ออกตามความในมาตรา ๙) วรรคสอง	กำหนดตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐบางตำแหน่งซึ่งพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ยังไม่ถึงสองปี ที่ห้ามเป็นกรรมการที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงาน ลูกจ้าง ผู้รับจ้าง หรือ從事者 ตำแหน่งอื่นในธุรกิจของเอกชนซึ่งเคยอยู่ภายใต้อำนาจหน้าที่ของตนในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี รวมถึงห้ามรับเงินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากธุรกิจที่ตนมีอำนาจหน้าที่ดังกล่าวเป็นพิเศษ	ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕๐ วันนับแต่วันประกาศพระราชบัญญัติในราชกิจจานุเบกษา
๘	ร่างประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดลักษณะหรือประเภทของสัญญาซึ่งอาจถูกยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการป.ป.ช. เพื่อได้ส่วนข้อเท็จจริงเพื่อยื่นคำร้องต่อศาลปกครองสูงสุดได้	กำหนดลักษณะหรือประเภทของสัญญาซึ่งอาจถูกยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการป.ป.ช. เพื่อได้ส่วนข้อเท็จจริงเพื่อยื่นคำร้องต่อศาลปกครองสูงสุดได้	ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕๐ วันนับแต่วันประกาศพระราชบัญญัติในราชกิจจานุเบกษา
๙	ร่างประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเข้าชี้ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าห้าพันคน เพื่อยื่นคำร้องให้คณะกรรมการป.ป.ช. ได้ส่วนสัญญาทางปกครอง	กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเข้าชี้ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าห้าพันคน เพื่อยื่นคำร้องให้คณะกรรมการป.ป.ช. ได้ส่วนสัญญาทางปกครอง	ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕๐ วันนับแต่วันประกาศพระราชบัญญัติในราชกิจจานุเบกษา
๑๐	ร่างประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดลักษณะหรือประเภทของโครงการตามมาตรา ๑๕ (๑) (๒) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. (ออกตามความในมาตรา ๑๕ วรรคสอง)	กำหนดลักษณะหรือประเภทของโครงการที่อาจถูกยื่นคำร้องต่อศาล อุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภายในสองปีนับแต่วันเริ่มโครงการ เพื่อสั่งให้ยุติโครงการหรือสั่งให้นำโครงการดังกล่าวกลับไปทบทวนใหม่	ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕๐ วันนับแต่วันประกาศพระราชบัญญัติในราชกิจจานุเบกษา

ลำดับ	กฎหมายลำดับรบrog	สาระสำคัญ	ระยะเวลา
๑๑	ร่างประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดลักษณะหรือประเภทของโครงการตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. (ออกตามความในมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๕))	กำหนดลักษณะหรือประเภทของโครงการอื่นของรัฐที่อาจถูกยื่นคำร้องต่อศาล อุทธรณ์แผนคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภายในสองปีนับแต่วันเริ่มโครงการ เพื่อสั่งให้ยุติโครงการหรือสั่งให้นำโครงการดังกล่าวกลับไปทบทวนใหม่ โดยกำหนดร่วมกับคณะกรรมการตรวจสอบเงินแผ่นดิน	ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันประกาศพระราชนูญัติในราชกิจจานุเบกษา
๑๒	ร่างประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดกิจกรรมอื่นซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. (ออกตามความในมาตรา ๑๗ (๔))	กำหนดกิจกรรมอื่นซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีหน้าที่กำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี ต้องยื่นข้อมูลแสดงรายได้ที่เกิดจากกิจกรรมดังกล่าว	ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันประกาศพระราชนูญัติในราชกิจจานุเบกษา
๑๓	ร่างประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งจะต้องแต่งชื่อหน้าที่ยื่นแสดงข้อมูลตามมาตรา ๑๗ ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.	กำหนดตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐบางตำแหน่งให้มีหน้าที่ยื่นแสดงข้อมูลตามมาตรา ๑๗ ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.	ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันประกาศพระราชนูญัติในราชกิจจานุเบกษา
๑๔	ร่างประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นแสดงข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินตำแหน่งอื่นและแจ้งความเปลี่ยนแปลงข้อมูลตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. (ออกตามความในมาตรา ๑๗ วรรคสี่)	กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นแสดงข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินตำแหน่งอื่นและแจ้งความเปลี่ยนแปลงข้อมูลตามมาตรา ๑๗	ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันประกาศพระราชนูญัติในราชกิจจานุเบกษา

แผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง
(ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม
พ.ศ.)
หน่วยงานผู้รับผิดชอบ : สำนักงานศาลยุติธรรม

ลำดับ	กฎหมายลำดับรอง	สาระสำคัญ	ระยะเวลา
๑	ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยการพิจารณาและมีคำสั่งว่าสัญญาทางแพ่งที่กระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการทำหรือให้ความเห็นชอบสัญญานั้นโดยทุจริต หรือมีลักษณะอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมมีผลเป็นโมฆะ หรือให้ดำเนินการตามสัญญาต่อไป หรือเป็นโมฆะบางส่วน (ออกตามความในมาตรา ๑๖)	กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาและมีคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบว่าสัญญาทางแพ่งที่กระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการทำหรือให้ความเห็นชอบสัญญานั้นโดยทุจริต หรือมีลักษณะอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมมีผลเป็นโมฆะ หรือให้ดำเนินการตามสัญญาต่อไป หรือเป็นโมฆะบางส่วน	ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ
๒	ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยการพิจารณาและมีคำสั่งยุติโครงการของรัฐ หรือให้ทบทวนโครงการดังกล่าว เพื่อแก้ไขให้รัฐไม่มีเสียประโยชน์ ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเข้าลักษณะตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง และมีผลทำให้รัฐเสียผลประโยชน์อย่างร้ายแรงหรือมีลักษณะเป็นนัยสำคัญ (ออกตามความในมาตรา ๑๖)	กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาและมีคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบในการสั่งยุติโครงการของรัฐ หรือให้ทบทวนโครงการดังกล่าว เพื่อแก้ไขให้รัฐไม่มีเสียประโยชน์ ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเข้าลักษณะตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง และมีผลทำให้รัฐเสียผลประโยชน์อย่างร้ายแรงหรือมีลักษณะเป็นนัยสำคัญ	ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ
๓	ระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม เกี่ยวกับการอนุญาตให้ใช้ทรัพย์สินของหน่วยงานที่ตนสังกัดหรือที่ตนปฏิบัติหน้าที่อยู่ (ออกตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง)	กำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาตให้ใช้ทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่ในสำนักงานศาลยุติธรรม	ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมต้องการเบียบ

แผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง
(ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม
พ.ศ.)
หน่วยงานผู้รับผิดชอบ : สำนักงานศาลปกครอง

ลำดับ	กฎหมายลำดับรอง	สาระสำคัญ	ระยะเวลา
๑	ระเบียบสำนักงานศาลปกครองเกี่ยวกับการอนุญาตให้ใช้ทรัพย์สินของหน่วยงานที่ตนสังกัดหรือที่ตนปฏิบัติหน้าที่อยู่ (ออกตามความในมาตรา ๕ วรรคหก)	กำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาตให้ใช้ทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่สำนักงานศาลปกครอง	ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๔๐ วันนับแต่วันที่คณะกรรมการเรื่องระเบียบ
๒	ระเบียบทองที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยการพิจารณาและมีคำสั่งว่าสัญญาสัมปทาน หรือสัญญาที่รัฐให้จัดทำบริการสาธารณูปโภค หรือจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภคหรือแสงสว่างประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติทั้งหมดหรือบางส่วน อันมีเหตุควรเชื่อได้ว่าเข้าลักษณะตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง มีผลเป็นโมฆะ หรือให้ดำเนินการตามสัญญาต่อไป หรือเป็นโมฆะบางส่วน (ออกตามความในมาตรา ๑๕ วรรคหก)	กำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาและมีคำสั่งของศาลปกครองว่า สัญญาสัมปทาน หรือสัญญาที่รัฐให้จัดทำบริการสาธารณูปโภค หรือจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภคหรือแสงสว่างประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติทั้งหมดหรือบางส่วน อันมีเหตุควรเชื่อได้ว่าเข้าลักษณะตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง มีผลเป็นโมฆะ หรือให้ดำเนินการตามสัญญาต่อไป หรือเป็นโมฆะบางส่วน	ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๙๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ